

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE LUBRANIEC NA LATA 2018 - 2020

I. Wstęp

Rodzina jest najważniejszą, podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo.

W funkcjonowaniu wielu rodzin pojawiają się dysfunkcje dlatego też rodziny należy wspierać i wspomagać aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Wymaga to monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych czy przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny dlatego też opracowano Program wspierania rodzin dla gminy Lubraniec na lata 2018 - 2020.

Program będzie realizowany w oparciu na następujące akty prawne:

- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 998),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz.1390),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz.783 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin " Za życiem " (Dz. U. z 2016 r. poz.1860),
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2026.

II. Charakterystyka społeczno-demograficzna Gminy Lubraniec

Gmina Lubraniec to gmina miejsko-wiejska położona w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie włocławskim (ok. 23 km od Włocławka), w skład której wchodzi 33 sołectwa i miasto Lubraniec. Z gminą sąsiadują następujące jednostki samorządu terytorialnego: Boniewo, Brześć Kuj. Chocień, Izbica Kujawska, Osiecin, Topólka i Włocławek. Powierzchnia administracyjna gminy wynosi 148 km² w tym użytki rolne stanowią 89,4%, natomiast użytki leśne ok. 4%.

Tabela nr 1. Liczba ludności Gminy Lubraniec z podziałem na płeć

Wyszczególnienie	j. m	2015	2016	2017
ogółem	osoba	9708	9639	9592
mężczyźni	osoba	4750	4698	4672
udział %	%	48,93%	48,74%	48,71%
kobiety	osoba	4958	4941	4920
udział %	%	51,07%	51,26%	51,29%

W badanym okresie liczba ludności na terenie Gminy Lubraniec uległa nieznacznym wahaniom. Ostatecznie liczba ta w 2017 r. była o 1,19% niższa niż w 2015 roku.

Tabela nr 2. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Lubraniec z podziałem na 3 grupy wiekowe: przedprodukcyjną, produkcyjną i poprodukcyjną

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2015	2016	2017
w wieku przedprodukcyjnym				
Ogółem	osoba	1695	1652	1638
Kobiety	osoba	849	838	830
Mężczyźni	osoba	846	814	808
w wieku produkcyjnym				
Ogółem	osoba	6010	5955	5910
Kobiety	osoba	2756	2732	2709
Mężczyźni	osoba	3254	3223	3201
w wieku poprodukcyjnym				
Ogółem	osoba	2003	2032	2044
Kobiety	osoba	1353	1371	1381
Mężczyźni	osoba	650	661	663

Dane dotyczące zjawiska bezrobocia na terenie Gminy Lubraniec

Bezrobotni wg płci

	2015	2016	2017
Ogółem	875	852	758
Kobiety	469	458	424
Mężczyźni	406	394	334

Bezrobotni wg długości pozostawania bez pracy

wyszczególnienie	2015	2016	2017
Od 0 do 6 mies.	280	257	228
Od 6 do 24 mies.	266	259	217
Powyżej 24 mies.	329	336	313

Największy spadek bezrobocia zauważa się u osób z najkrótszym okresem pozostawania bez pracy tj. do 6 miesięcy i wynosi 18,57%, natomiast najmniejszy u bezrobotnych z okresem pozostawania bez pracy powyżej 2 lat i wynosi zaledwie 4,86%.

Bezrobotni wg wykształcenia

wyszczególnienie	2015	2016	2017
Wyższe	61	66	65
Policealne i średnie zawodowe	202	201	170
Średnie ogólnokształcące	66	62	55
Zasadnicze zawodowe	257	245	217
Gimnazjalne i poniżej	289	278	251

Grupą, w której odnotowano niewielki wzrost liczebności są to osoby z wykształceniem wyższym, natomiast w pozostałych grupach na przestrzeni analizowanego okresu występuje spadek bezrobocia.

Rodziny objęte pomocą MGOPS w Lubrańcu w latach 2015 – 2017 z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

Rok	Rodziny	Rodziny z dziećmi						
		Rodziny korzystające z pomocy	Ogółem liczba rodzin z dziećmi	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci
2015	475	213	78	86	32	8	6	3
2016	431	179	71	71	25	4	4	4
2017	385	141	52	62	17	3	4	3

W badanym okresie liczba rodzin korzystających z pomocy z każdym rokiem ulegała zmniejszeniu.

Porównując rok 2015 i 2017 jest to 18,95% mniej rodzin.

Główne przyczyny udzielania pomocy przez MGOPS w Lubrańcu:

Przyczyny trudnej sytuacji	Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka w 2015 r.	Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka w 2016 r.	Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka w 2017 r.
Ubóstwo	404	346	304
Potrzeba ochrony macierzyństwa	39	38	34
w tym wielodzietność	14	12	9
Bezrobocie	339	314	256
Niepelnosprawność	107	101	88
Długotrwała choroba	114	100	87
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych:	15	14	12
w tym rodziny wielodzietne	4	4	4
w tym rodziny niepełne	6	4	3
Przemoc w rodzinie	6	6	4
Alkoholizm	56	57	63

Największą grupą rodzin korzystających z pomocy społecznej są rodziny, w których występuje bezrobocie.

Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny

2015 rok		2016 rok		2017 rok	
Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
6	17	10	24	13	34

Z chwilą zatrudnienia asystenta rodziny (od 2015 r.) wzrasta liczba rodzin, którym udzielono tego rodzaju wsparcia.

III. Cele programu

Cel główny

Skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający właściwemu jej rozwojowi w Gminie Lubraniec.

Cele szczegółowe

1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych poprzez m.in.:
 - wspieranie rodzin - współpraca z asystentem rodziny,
 - pomoc rodzinom - świadczenia pieniężne,
 - organizowanie usług opiekuńczych w rodzinach wymagających tej formy pomocy,
 - prowadzenie monitoringu w rodzinach,

- podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinom biologicznym,
 - prowadzenie pracy socjalnej z rodziną (edukacja rodziców),
2. Ograniczanie sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych poprzez m.in.:
 - monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin przez kuratorów sądowych,
 - działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
 - motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
 - organizowanie różnych form edukacyjnych dla dzieci i rodziców.
 3. Rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodzin poprzez m.in.:
 - prowadzenie działalności profilaktycznej w ramach realizowanych programów dla dzieci i młodzieży
 - promowanie zdrowego trybu życia.
 4. Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawczych poprzez m.in.:
 - udział asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe,
 - współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej,
 - wzmocnienie współpracy ze specjalistami działającymi na rzecz rodziny.
 5. Zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia poprzez m.in.:
 - uświadamianie mieszkańców o roli podmiotów działających na rzecz rodziny,
 - upowszechnianie sprawdzonych rozwiązań przez pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny.

IV. Adresaci programu

Rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, zagrożone w szczególności ubóstwem, przemocą w rodzinie, problemem uzależnień. Skierowany jest również do rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, a które chcą współpracować z pracownikami służb społecznych na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

V. Realizatorzy programu

Program będzie realizowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubrańcu, który będzie koordynatorem programu, we współpracy z instytucjami realizującymi zadania w zakresie wspierania rodziny oraz pełniącymi funkcje wspierające:

- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubrańcu,
- Urząd Miejski w Lubrańcu,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja,
- Sąd (kuratorzy),
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- placówki szkolne na terenie gminy,
- zakłady ochrony zdrowia
- Organizacje pozarządowe
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

VI. Źródła finansowania

Środki na realizację programu mogą pochodzić z:

- budżetu gminy,
- budżetu państwa,
- środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. Przewidywane efekty

- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poprawa bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- ograniczenie patologii społecznych,
- zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego,
- ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez podmioty zaangażowane w realizację programu.

VIII. Czas realizacji programu:

Gminny Program Wspierania Rodziny został zaplanowany na lata 2018-2020. Dokument ten może podlegać okresowej modyfikacji, weryfikacji i uzupełnieniu.

IX. Monitoring i ewaluacja

Działania wynikające z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą koordynowane i analizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubrańcu. Monitorowanie przebiegu programu będzie odbywać się na bieżąco, jego ewaluacja będzie prowadzona zależnie od aktualnie występujących potrzeb.

Kierownik MGOPS w Lubrańcu w terminie do dnia 31 marca każdego roku składa radzie gminy sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Lubrańcu
Piotr Stawianowski
Piotr Stawianowski